

RESİM-İŞ VE MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİ KULLANIMINA YÖNELİK YAKLAŞIMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI*

Yrd.Doç.Dr. M. Kayhan KURTULDU
Karadeniz Teknik Üniversitesi
FEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
kayhankurtuldu@gmail.com

Yrd.Doç.Dr. Abdullah AYAYDIN
Karadeniz Teknik Üniversitesi
FEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
ayaydin2011@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada sanat eğitimi alan Resim-iş ve Müzik öğretmeni adaylarının bilgisayar teknolojisine yönelik yaklaşımları ölçülmeye çalışılmıştır. Öğrenmeyi etkileyen en önemli özelliklerden biri olarak nitelendirilen yaklaşımlar, bireylerin öğrenmelerini olumlu ya da olumsuz yönde etkileme gücüne sahiptir. Çalışmanın amacı, bilgisayar teknolojisine yönelik öğrencilerin yaklaşımlarıyla ilgili var olan durumu ortaya koymak için bir anket geliştirmek ve öğrencilerin bölümlerindeki bilgisayar dersine karşı olan düşünce ve yaklaşımlarını belirleyerek her ki bölüm öğrencilerinin eğilimleri arasındaki farkları karşılaştırmaktır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen ve likert tipi 5 seçenekli ölçeğe sahip 25 maddelik anketin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları 272 Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü öğrencisi ile yapılmış ve sonuçlara yönelik dört alt faktör belirlenmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS paket programında analiz edilerek değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin bilgisayar teknolojisine yönelik yaklaşımlarının okudukları anabilim dalına göre kısmen ortak, kısmen ise değişken bir eğilim gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Teknolojisi, Tutumlar, Resim-iş ve Müzik Öğretmenliği

COMPARISON OF APPROACHS OF VISUAL ART AND MUSIC TEACHER STUDENTS TO USING COMPUTER TECHNOLOGY

ABSTRACT

In this study, approaches of candidate art and music teachers toward computer technology are tried to measure. Attitude, one of the important factors on learning, has a power to effect learning either positive or negative way. The aim of this research is to develop an attitude scale towards computer technology to put forward present situation of the students' attitudes and to determine their approaches about computer lessons and to compare department variables on them. The Likert type scale with 25 items which has been developed by the authors was applied with 272 students educating on the Fine Arts Education Department for the validity and reliability of the scale. It was found that the scale has four sub-factors. The obtained data were analyzed by using SPSS package program. At the end of the study it was found that the students' approaches have partly common, partly changeable tendency depending on the department towards computer technology.

Keywords: Computer Technology, Attitudes, Art and Music Education

* Bu çalışma 3. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Sempozyumunda Sunulmuş Bildirinin Geliştirilmiş Biçimidir.

1. GİRİŞ

Teknoloji, eğitim yararına, sürekli yeni kolaylıklar ve yeni çözümler üretmektedir. Eğitim bilimciler çocukların öğrenmelerinde üç öğrenme yolunun çok önemli olduğunu söylerler. Oyunla eğitim (yaratıcı drama), işitsel eğitim ve görsel eğitim. Bilgisayar destekli tasarım bu eğitim yollarından üçünü de kapsamaktadır. Teknolojinin bir uzantısı olan bilgisayar, tasarım eğitiminde mantıksal kavramların uygulanış biçimini araçsallaştırmıştır (Türker ve Kaptan:2004).

Uşun'a (2004) göre en etkili iletişim ve bireysel öğretim teknolojisi olarak kabul edilen bilgisayarların eğitim ortamlarına girmeleri, eğitimde büyük değişikliklere yol açmıştır. Bu değişikliklerin belki de en önemlisi, kalıplaşmış bilgi aktarımına dayanan eğitim sistemleri sayılabilir. Bu düşüncelerden yola çıkılarak, sözü edilen eğitim sistemlerinin ezberciliğe dayandıkları, yaratıcılık ve keşfetme yönlerini ortaya çıkaramadıkları sonuçlarına ulaşılabilir. Bilgisayarların ses, görüntü gibi verileri işleme ve sunma özelliklerini bünyelerinde bulundurmaları, ayrıca internet yoluyla bilgiyi geniş kitlelerle paylaşma olanakları sunmaları eğitimde tercih edilmelerini sağlayan önemli özellikleri olarak kabul edilebilir (Aktaran: Sevinç ve Koldemir, 2009:289).

Bireylerin eksiksiz bir eğitim sürecinden geçmesinde sanat eğitimi süreci önemli bir aşamadır. Sanat eğitiminin çağdaş bireylerin yetiştirilmesindeki önemi her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. Tansuğ'a (1988:22) göre; sanat, insanın ruhsal düzen ihtiyacını karşılayan bir biçim yaratma eylemidir.

Gelişen teknoloji ile birlikte sanat kavramı insanın günlük hayatında daha çok yer almaktadır. Özellikle bilgisayar teknolojisinde yaşanan baş döndürücü gelişmeler, beraberinde görseelliği ve dolayısı ile sanatı da insanoğlunun günlük hayatına sokmaktadır. Bigalı'ya (1984:131) göre; çocuklarda biriken enerjiyi değerlendirmede, okulca düşünülen her daldaki konular, onların ruhi ve bedeni inkişafına medar olur. Çocuklar oyunla öğrenirler, çalışırlar ve moral kazanırlar. Ayrıca, Özsoy'a (1998) göre; sanat eğitimi derslerinde yaptırılacak basit sanat ve tasarım projeleri ile ilk ve ortaöğretim öğrencilerinin yaratıcılıkları, yetenekleri ve becerileri harekete geçirilebilir ve çevrede bulunan sanayi ve ticaret kuruluşlarının ilgisi çekilerek ciddi maddi kaynaklar özel sektörden sağlanabilir.

Günümüzde sanat eğitimci yetiştiren bölümlerin anabilim dallarında bilişim dünyasının fırsatları kısmi ve lokal olarak kullanılmaktadır (Özbudun, 2009:200). Genellikle bilgisayar teknolojisine yönelik temel bilgilerin verildiği, özelde ise az düzeyde alana yönelik derslerin yer aldığı süreçte öğrenciler, teknoloji dünyasının alana yansıyan yüzü olmaktadır. Son dönemde teknolojide ve sanatta yer alan gelişmeler arasında bir paralellik göze çarpmaktadır. Özellikle bilişim teknolojisinde yer alan gelişmeler sanat dünyasında köklü değişimlere yol açmaktadır. Bazı düşünürlerin "teknoloji zamanla sanatı yok edecek" öngörüsünün aksine teknoloji sanatı yenilemekte, ön plana çıkarmakta ve insanı ondan kaçamaz hale getirmektedir. Tepecik'e (2002:13) göre; sanat, teknolojinin sanat olmadan tek başına insanı mutlu edemeyeceğini ispatlamıştır. Örneğin, sanayi mamullerinin biçimlendirilmesi, renklendirilmesi yine malzeme üzerinde son sözü sanatın söylemesine sebep olmuştur. 21. yüzyıl dünyasında üretilen her mamulün içerisinde yüzde elli teknik, yüzde elli sanat mevcuttur.

Gelecek kuşaklara sanatın gerekliliğini ve anlamını açıklayacak olan kişiler hiç kuşkusuz geleceğin sanat eğitimcileri olacak olan şimdinin resim-iş öğretmenliği öğrencileridir. Geleceğin sanat eğitimcilerinin hızla değişen bilgisayar teknolojisine ayak uydurabilmesi için şimdiki teknolojiyi çok iyi kavramış olmaları gerekir. Şimdi iyi bir temel kurulmazsa mesleğe başlayan sanat eğitimcileri yenilikleri takip edemeyecektir. Bu durumda ise öğretmen öğrenen, öğrenci ise öğreten durumuna düşebilecektir. Sönmez'e (2005:77) göre; öğretmen çağdaş bilim, sanat ve düşünün temsilcisi olmalıdır; çünkü bu tür değerlerle ülkeyi çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkarabilir. Boydaş'a (1990:305) göre; iyi bir sanat eğitimcisi benim görüşüme göre sanat eğitimini geliştirmek istiyorsa, mutlaka çocuğu da çok iyi tanınması, tiplerini, basamaklarını hangi madde ile kendine objektive edebileceğini, psikolojisini, psikomatik gelişimini belki bir psikoloji ile uğraşan alan adamı kadar çok iyi bilmesi gerekir.

Teknoloji sanat dünyasına her zaman yeni ufuklar açmıştır. Örneğin, fotoğraf makinesinin icadıyla hem sanatın doğası köklü değişikliklere uğradı hem de fotoğraf sanatı diye yeni bir sanat dalı doğdu. 1960'dan sonra teknolojinin sanata etkisi iyice belirginleşti ve teknoloji odaklı video sanatı doğdu. Günümüzde ise bilgisayar teknolojisine odaklı dijital sanatın doğmakta ve gelişmekte olduğu görülmektedir. Dijital sanat günümüzde kendi dünyasında gelişmekte ve etkinlikler yapmaktadır ancak gelecekte bu sanat anlayışının tüm sanat dallarını etkisi altına alacağı kolayca görülebilmektedir. Robinson'a (2003:197) göre; sanatçılar aletler ve malzemeler kullanırlar. Bir sanatçının elinde, herhangi bir malzeme ya da alet, bir sanat yapıtına dönüşebilir. Dolma kalem ya da bilgisayar, doğru ellerde üstün bir edebiyat yapıtına dönüşebilir. Bir sanatçının elinde kamera sanat üretir. 20. yüzyılda fotoğraf, kendi başına bir sanat dalı olarak gelişmeye başladığında bu oldu. Bu süreçte, fotoğraf, görsel sanatlara bir tehdit değil, özgürleştirici bir öge olarak değerlendirilmeye başlandı. Ressamlar, tarif etme, belgeleme görevinden kurtulmuş olarak, kişisel duyguların ifade edilmesinden, soyut ya da kavramsal sanat aracılığıyla görsel biçimin sınırlarını genişletmeye kadar yeni olasılıkları araştırdılar.

Çağımızın sanatında dünyanın birçok yerinde özellikle gelişmiş ülkelerde sanat kavramı kabuk değiştirmektedir. Bilgisayara ve teknolojiye bağlı yepyeni sanat dalları ve sanatsal çalışmalar doğmaktadır. Sanatçı kavramı bilgisayar teknolojisini en iyi kullanan kişi olarak görülebilmektedir. En azından gelecekte böyle olması kaçınılmaz olacaktır. Bilgisayar teknolojisini en üst düzeyde kullanan sanatçılar her geçen gün artmaktadır. Hem sanal ortamlarda hem de galerilerde sergilenen dijital sanat eserleri ve dijital sanat uygulamaları sürekli artmaktadır.

2. YÖNTEM

2.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı;

- Sanat eğitimi alan Resim-iş ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin bilgisayar teknolojisine yönelik tutumlarını belirlemek,
- Sanat dünyasında bilgisayar teknolojisine bağlı gelişmelerin güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde yer alan bilgisayar derslerinin içeriklerine yansıtılmasının gerekliliğini ortaya koymak,

- Elde edilen bulgular ışığında değerlendirmeler yaparak öneriler sunmaktır.

2.2. Evren ve Örneklem

Yapılan çalışmanın evrenini Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde eğitimlerini sürdüren Resim-iş ve Müzik öğretmenliği öğrencileri, örneklemi ise Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş ve Müzik öğretmenliği programında okuyan 272 öğrenci oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Yapılan çalışmada ilk olarak öğretmenlik eğitimi, bilgisayar teknolojisi ve bu alanda geliştirilmiş tutum ölçekleri taranmıştır. Literatürde yer alan bazı çalışmalardan elde edilen veriler ışığında, araştırmacılar tarafından toplam 29 sorudan oluşan “Bilgisayar Teknolojisi Kullanımına Yönelik Anket” geliştirilmiştir. Geliştirilen anket içerisinde öğrencilerin bilgisayar kullanıma yönelik eğilimleri, bilgisayara ve bilgisayarın getirdiği olanaklara bakış açıları, bilgisayar kullanım biçimleri, bilgisayar teknolojisine bakışları ve bransa yönelik programları kullanma durumlarını belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. Geliştirilen anket için “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Çok az Katılıyorum” ve “Katılmıyorum” biçiminde beşli likert tipinde bir ölçek tercih edilmiştir. Anketin uygulanması, toplanması ve değerlendirilmesi sürecinde resim-iş ve müzik öğretmenliği öğrencileri ile üç haftalık bir uygulama süreci geçirilmiştir.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Örneklem grubu ile bir haftalık bir uygulama süreci sonucunda elde edilen veriler, SPSS (Statistical Package for Social Science) paket programı kullanılarak işlenmiştir. Öğrencilerin verdiği cevapların program düzeyine göre karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi uygulanmıştır. Geliştirilen ankete yönelik geçerlik ve güvenilirlik ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Ankete yönelik temel bileşenler faktör analizi ve madde toplam korelasyonları ölçümlerinde faktör yükü 0,40, madde yükü 0,30'un altında kalan 3 madde ölçekten çıkarılmıştır. Eleme sonrası kalan 25 maddeye yönelik faktör analizi ölçümlerinde maddelerin öz değeri 1'den büyük 4 faktör altında toplandığı ve ölçeğin toplam varyansı açıklama oranının da %47,91 düzeyinde gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Güvenirlik ölçümlerinde Cronbach's Alpha güvenirlilik katsayısı eleme sonrası ölçüme dahil edilen 25 madde için .88 düzeyinde gerçekleşmiştir. Elde edilen veriler geliştirilen anketin araştırma için geçerli ve güvenilir sonuçlar içerdiğini göstermiştir.

3. BULGULAR

Örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin %62,5 düzeyinde resim-iş programı öğrencileri, %37,5 düzeyinde müzik programı öğrencilerinden oluştuğu görülmektedir. Sınıf düzeyine yönelik dağılımda ise tüm örneklem grubunun ortak dağılımı dikkate alınmıştır. Sınıf düzeyinde birinci ve üçüncü sınıflarda (%33,1, %32,4) ağırlıklı bir yığılmanın olduğu görülebilmektedir.

Tablo 1: Örneklem Grubuna Ait Betimsel Değerler

Gruplar	f	%
Resim-iş	170	62,5
Müzik	102	37,5
1.Sınıf	90	33,1
2.Sınıf	49	18
3.Sınıf	88	32,4
4.Sınıf	45	16,5

Tablo 2 (a) incelendiğinde öğrencilerin bilgisayar kullanımına yönelik kısmen olumlu yaklaştığı gözlenmektedir. Bilgisayardan sıkça faydalanan öğrenciler, özellikle bilgisayarın bilgiye ulaşmadaki etkinliği, eğitime katkısı ve anabilim dalında daha etkin kullanılması konularında önemli ölçüde olumlu sonuçlar göstermiştir. Öğrencilerin bilgisayar kullanımı ve bilgisayarın etkili bir araç olduğu konusunda kısmen olumlu eğilimler taşıdığı, fakat eğitim sürecine yönelik katkılarının yüksek olduğu görüşünü taşıdığı anlaşılmaktadır.

Tablo 2 (a): Anket Sorularına Yönelik Yüzdeler Dağılımlar

Maddeler	HK*	ÇK*	KA*	K*	TK*
1-Günlük hayatımda bilgisayardan sıkça faydalanırım	%4,4	%11	%5,9	%34,9	%43,8
2-Bilgisayarda genellikle interneti kullanmayı tercih ederim	%2,2	%11,8	%8,1	%53,3	%24,6
3-Çevremdeki insanları bilgisayar kullanımı konusunda teşvik ederim	%17,6	%23,9	%26,5	%23,2	%8,8
4-Erken yaşlarda bilgisayar kullanmaya başlamanın faydalı olduğunu düşünüyorum	%13,6	%14	%21	%30,9	%20,6
5-Bilgisayarla ilgili yeni gelişmeleri takip ederim	%13,2	%25,7	%15,1	%29,8	%16,2
6-Arkadaşlarımla bilgisayar teknolojileri üzerine konuşmaktan keyif alırım	%22,4	%29,4	%14,7	%20,2	%13,2
7-Bölümümde bilgisayarın etkin bir şekilde kullanılmasını isterim	%3,7	%5,5	%10,3	%37,5	%43
8-Bilgisayar ile ilgili TV programları ve konuşmaları ilgi ile izlerim	%23,2	%35,3	%14	%21	%6,6
9-Bilgisayarla internete bağlanarak araştırma yapmaktan keyif alırım	%2,9	%8,8	%12,1	%38,6	%37,5
10-Bilgisayarın eğitim öğretime büyük katkısının olduğunu düşünüyorum	%2,9	%7,4	%12,9	%41,2	%35,7
11-Çevremdeki insanlara bilgisayarla ilgili yeni bilgiler aktarmayı severim	%11,4	%24,6	%18	%31,3	%14,7
12-Bilgisayarları bilgiye ulaşmada oldukça etkili buluyorum	%2,9	%11,4	%14	%32,7	%39
13-Bilgisayarları her zaman ilgi çekici olarak görürüm	%10,7	%20,6	%22,4	%27,9	%18,4

* HK: Hiç Katılmıyorum, ÇK: Çok Az Katılıyorum, KA: Kararsızım, K: Katılıyorum, TK: Tamamen Katılıyorum

Tablo 2 (b) incelendiğinde öğrencilerin bilgisayarın eğitim öğretimde daha etkin kullanılması, alana yapacağı katkı ve öğretmenlik sürecine yansımaları konusunda büyük ölçüde olumlu düşünceler içerisinde olduğu görülmektedir. Bilgisayar kullanmanın bağımsız çalışma imkânı ve esnek bir ortam sağladığını vurgulayan öğrenciler, branşa yönelik maddelerde ise orta düzeyde bir eğilim göstererek ilgili programlar hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıklarını ortaya koymuştur. Tablo 2 (b)'de yer alan maddeler içerisinde en olumlu eğilimin bölümde branşa yönelik programlar, öğretmenlik sürecine ve öğretmenlik becerisine katkı gibi maddeler düzeyinde gerçekleştiği gözlenmektedir.

Tablo 2 (b): Anket Sorularına Yönelik Yüzdeler Dağılımları

Maddeler	HK	ÇK	KA	K	TK
14-Bilgisayarların derslerde daha aktif kullanılması gerektiğini düşünüyorum	%3,7	%9,2	%18	%40,1	%29
15-Bilgisayarların insanlara bağımsız çalışma imkânı sağladığını düşünüyorum	%5,1	%14	%22,1	%39,7	%19,1
16-Bilgisayar teknolojisini kullanırken kendi tarzımı yaratabilmek hoşuma gider	%9,9	%14,3	%19,9	%34,6	%21,3
17-Bilgisayarların ders çalışmada esnek bir ortam sağladığına inanıyorum	%5,1	%15,1	%18	%44,5	%17,3
18-Bilgisayarlar her zaman ihtiyaçlarımıza cevap verebilir	%11	%21,7	%23,9	%24,4	%14
19-Branşım ile ilgili bilgisayar programlarını takip ederim	%7,4	%20,2	%9,9	%36,4	%26,1
20-Bilgisayarda branşım ile ilgili bir ya da birkaç programı iyi ölçüde kullanabilirim	%8,5	%20,2	%20,2	%32	%19,1
21-Bilgisayarın branşıma ne ölçüde katkı yaptığı konusunda bilgi sahibi değilim	%34,9	%18	%12,5	%22,8	%11,8
22-Branşım ile ilgili programları iyi düzeyde bilmenin bana çok şey katacağına inanıyorum	%3,3	%4,8	%15,4	%23,9	%52,6
23-Bölümümüzde branşım ile ilgili programlara yönelik derslerin verilmesini isterim	%1,8	%3,3	%7	%33,8	%54
24-Bilgisayarım da oluşabilecek sorunları çözebilecek bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum	%17,6	%25	%23,5	%21	%12,9
25-Eğitim sürecinde aldığımız bilgisayar teknolojilerine yönelik bilgilerin meslek hayatımda bana katkı sağlayacağına inanıyorum	%6,3	%9,2	%12,9	%36,4	%35,3
26- Branşım ile ilgili programları iyi derecede kullanmanın öğretmenlik becerimi arttıracığını düşünüyorum	%2,2	%7	%10,3	%29,8	%50,7

Tablo 3 incelendiğinde program düzeyine göre oluşan anlamlı farkın ağırlıklı olarak resim-iş öğretmenliği öğrencileri yönünde gerçekleştiği görülmektedir. Tablo 2 göz önünde tutularak yorumlandığında Resim-iş öğretmenliği programı öğrencilerinin bölümde etkin bilgisayar kullanımı, internet üzerinden araştırma yapma isteği, derslerde bilgisayarın aktif kullanımı, bilgisayar kullanımında kendi tarzını yaratma, branşla ilgili programların yapacağı katkının farkında olma, meslek hayatına katkı ve öğretmenlik becerisi gibi sorularda daha ön planda olduğu görülmektedir. Bu sorulara yönelik oluşan olumlu eğilimi genellikle Resim-iş öğrencileri temsil etmektedir. Diğer yandan Müzik öğretmenliği öğrencileri bilgisayar bilgi edinmede etkin bulma, bağımsız çalışma

imkânı, branşa yönelik katkı konusunda bilgi sahibi olma, branşa yönelik ders isteği, sorun çözme becerisi gibi sorularda ön plandadır. Tablo 2’de U testi yoluyla iki program öğrencileri arasında elde edilen ve sadece anlamlı farkın olduğu sorular yer almıştır. Sorular $p < .01$ düzeyine göre anlamlıdır.

Tablo 3: Resim-iş ve Müzik Öğretmenliği Öğrencilerinin Cevaplarına Yönelik U Testi Sonuçları

Maddeler	Grup	\bar{X}	p
7-Bölümümde bilgisayarın etkin bir şekilde kullanılmasını isterim	Resim-iş Müzik	149,8 114,2	.000
9-Bilgisayarla internete bağlanarak araştırma yapmaktan keyif alırım	Resim-iş Müzik	154,2 106,9	.000
12-Bilgisayarları bilgiye ulaşmada oldukça etkili buluyorum	Resim-iş Müzik	97 160,1	.000
14-Bilgisayarların derslerde daha aktif kullanılması gerektiğini düşünüyorum	Resim-iş Müzik	147,3 118,4	.002
15-Bilgisayarların insanlara bağımsız çalışma imkânı sağladığını düşünüyorum	Resim-iş Müzik	121,4 145,5	.011
16-Bilgisayar teknolojisini kullanırken kendi tarzımı yaratabilmek hoşuma gider	Resim-iş Müzik	148,4 116,6	.001
19-Branşım ile ilgili bilgisayar programlarını takip ederim	Resim-iş Müzik	145 122,3	.017
21-Bilgisayarın branşıma ne ölçüde katkı yaptığı konusunda bilgi sahibi değilim	Resim-iş Müzik	125,7 154,4	.003
22-Branşım ile ilgili programları iyi düzeyde bilmenin bana çok şey katacağına inanıyorum	Resim-iş Müzik	157,2 101,9	.000
23-Bölümümüzde branşım ile ilgili programlara yönelik derslerin verilmesini isterim	Resim-iş Müzik	98 159,5	.000
24-Bilgisayarım da oluşabilecek sorunları çözebilecek bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum	Resim-iş Müzik	125,5 154,6	.002
25-Eğitim sürecinde aldığımız bilgisayar teknolojisine yönelik bilgilerin meslek hayatımda bana katkı sağlayacağına inanıyorum	Resim-iş Müzik	152,9 109,8	.000
26- Branşım ile ilgili programları iyi derecede kullanmanın öğretmenlik becerimi arttıracığını düşünüyorum	Resim-iş Müzik	157,2 101,9	.000

4. SONUÇ

Resim-iş ve Müzik öğretmeni adayları üzerinde yapılan ve öğrencilerinin bilgisayar teknolojisi kullanımına yönelik görüşlerini karşılaştırmayı amaçlayan bu araştırmada beklenen sonuçlara ulaşıldığı söylenebilir. Öğrencilerin verdiği cevapların program düzeyine göre karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi uygulanması ve geliştirilen ankete yönelik geçerlik- güvenilirlik ölçümleri sonucunda gerekli görülen işlemler ile 25 maddelik anket formu geliştirilmiştir. 25 maddeye yönelik faktör analizi ölçümlerinde maddelerin öz değeri 1’den büyük 4 faktör altında toplandığı ve ölçeğin toplam varyansı açıklama oranının da %47,91 düzeyinde gerçekleştiği anlaşılmıştır. Güvenirlik ölçümlerinde Cronbach’s Alpha güvenilirlik katsayısı eleme sonrası ölçüme dahil edilen 25 madde için .88 düzeyinde gerçekleşmiştir. Elde edilen veriler anketin araştırma için geçerli ve güvenilir sonuçlar içerdiğini göstermiştir.

Araştırma sonuçları göz önüne alındığında Resim-iş öğretmenliği programı öğrencilerinin bölümde etkin bilgisayar kullanımı, İnternet üzerinden araştırma yapma isteği, derslerde bilgisayarın aktif kullanımı, bilgisayar kullanımında kendi tarzını yaratma, branşla ilgili programların yapacağı katkının farkında olma, meslek hayatına katkı ve öğretmenlik becerisi gibi sorularda daha ön planda olduğu görülmüştür. Bu sonucun oluşmasında özellikle Resim-iş ABD grafik alanını seçen öğrencilerin etkili olduğu söylenebilir. Grafik alanı ağırlıklı yetişen öğrenciler bilgisayar teknolojisi ile yakından ilgilidir ve bu alanda yaşanan teknolojik gelişmeleri en üst düzeyde takip etmek durumundadırlar. Öğrencilerin bu tutumlarının araştırma sonucunu etkilediği söylenebilir. Müzik öğretmenliği öğrencileri ise bilgisayarı bilgi edinmede etkin bulma, bağımsız çalışma imkânı, branşa yönelik katkı konusunda bilgi sahibi olma, branşa yönelik ders isteği, sorun çözme becerisi gibi sorularda ön plandadır. Bu sonuca bakıldığında bu alan öğrencilerinin özellikle internetten bilgi toplamada bilgisayar teknolojisinden faydalanmaya yöneldiği düşünülebilir.

Elde edilen sonuçlar değerlendirildiğinde, sanat eğitimi alan Resim-iş ve Müzik öğretmenliği öğrencilerinin bilgisayarın branşa yönelik katkısı ve eğitim sürecine olumlu etkisi konusunda önemli ölçüde fikir birliği içerisinde olduğu anlaşılmıştır.

Sonuçlara göre bölümlerde branşa yönelik bilgisayar derslerinin ihtiyacı konusunda görüşlerin kendini gösterdiği de anlaşılmaktadır. Sonuç olarak bilgisayar kullanımının yaygınlığı ve etkinliği düşünülürse, sanat eğitimi bölümlerinde bilgisayar teknolojilerinden daha etkin faydalanılması gerektiğini söylemek mümkündür. Genel bilgisayar eğitiminin yanında, branşa yönelik programların ve eğitim sürecinde nasıl kullanılabileceğine yönelik uygulamaların etkinliğinin artırılması önem arz etmektedir. Bilgisayar teknolojilerinin, eğitim sürecinde öğretmenler tarafından etkin bir biçimde kullanılmasındaki en önemli unsurlardan biri, öğretmen adaylarının bu konuda kendi branşına yönelik bilgilerle donatılmasıdır.

Günümüzde bilgisayar teknolojisinin her alanda önemli ve gerekli olduğu kabul edilmektedir. Ancak sanat eğitimi alanının kendine özgü yapısı göz önünde bulundurulmalıdır. Sanat eğitiminin beceriye ve performansa dayalı yapısı gereği bireylerin kişisel becerileri elde etmesi öncelikli hedeftir. Bu kişisel beceriler her zaman bilgisayar teknolojisi kullanımıyla elde edilemeyebilir. Becerinin geliştirilmesiyle bireyin ustalaşmaya doğru gidebilir. Sanatsal anlamda ustalaşmış eller ve görsel okuryazarlığı kazanmış beyinler bilgisayar teknolojisini kullanmaya hazır hale gelebilir. Bazı alanlarda olduğu gibi yalnızca bilgisayar teknolojisinde usta olmak sanat eğitimi alanında yeterli görülemez. Bireysel becerilerin ve bilgisayar teknolojisinin bir arada olmasıyla başarıya ulaşılması mümkündür.

KAYNAKÇA

- Bigalı, Ş. (1984), *Resim Sanatı*, Şafak Matbaası, Ankara.
- Boydaş, N. (1990), *Resim-İş Öğretimi Nasıl Geliştirilebilir? Ortaöğretim Kurumlarında Resim-İş Öğretimi ve Sorunları*. TED Yayınları, Ankara.
- Özbudun, H. (2009), “Sanat Eğitimi Yetiştiren Kurumların Akreditasyonu İçin Multimedya Özellikli Bilgisayar Ağı: Accrediatnet”, *11. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 11–13 Şubat, Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.

- Özsoy, V. (1998), “Türkiye ve Amerika Birleşik Devletlerinde Sanat Eğitimi ve Sanat Öğretmeni Yetiştirme Yöntemlerinin Bir Karşılaştırması”, *Milli Eğitim*, Cilt 137, ss. 101-107.
- Robinson, K. (2003), *Yaratıcılık Aklın Sınırlarını Aşmak*, Kitap Yayınevi, İstanbul.
- Sevinç, S. ve S. Koldemir (2009), “Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Bilgisayar Destekli Müzik Eğitiminin Kullanılabilir Durumu”, *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, Cilt 27, ss. 287-305.
- Sönmez, V. (2005), “Öğretmen Yetiştirmede ve Atamada Yeni Bir Model”, *Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*, 22-24 Eylül Ankara.
- Tansuğ, S. (1988), *Sanatın Görsel Dili*, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Tepecik, A. (2002), *Grafik Sanatlar*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Türker, İ. H. ve A. Y. Kaptan (2004), “Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri’nde Bilgisayar Destekli Tasarım Eğitimine Yönelik İçerik ve Öneriler”, *13. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.